

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Antallet af anmeldte arbejdsbetingede lidelser er fra 1985 til 1987 steget fra ca. 10.000 til ca. 18.000, og et antal på ca. 58.000 anmeldte arbejdsulykker i 1987 er uacceptabelt såvel for de berørte arbejdstagere som for samfundet. En arbejdsulykke koster ifølge Arbejdstilsynets rapport »Nye toner i arbejdsmiljøet«, 1987, i gennemsnit 17 arbejdsdages fravær.

Der er i dag ikke umiddelbare udsigter til, at antallet af de hyppigst forekommende arbejdsbetingede lidelser såsom bevægeapparatlidelser, hud- og luftvejslidelser samt høre- og hjerneskadelidelser mindskes i de kommende år. Tværtimod spår arbejdsmiljøspecialister, jf. Dansk Metalarbejderforbunds rapport »Betænkning om miljøregulering og økonomisk vækst«, 1988, at langtidseffekter af stoffer og materialer sammen med ergonomiske arbejdsmiljøbelastninger og indeklimagener vil give voksende problemer.

Som følge af den teknologiske udvikling og initiativerne i forbindelse med løsning af det ydre miljøproblemer vil der i de kommende år ske store ændringer i eller etablering af »nye« arbejdsmiljøer, som kræver en særlig opmærksomhed i forhold til det psykiske arbejdsmiljø.

Årsagerne til det stigende antal anmeldelser om arbejdsmiljøet er formentlig en kombination af et generelt dårligere arbejdsmiljø, manglende viden og større anmelderhyppighed, og selv om ansvaret for arbejdsmiljø påhviler virksomhederne, ligger der en klar samfundsinteresse i at få løst de nuværende problemer og planlagt de »nye« arbejdsmiljøer på en hensigtsmæssig måde.

Der er derfor al mulig grund til etablering af et udviklingsprogram for et bedre arbejdsmiljø. Alene den offentlige sektors store og forskelligartede indkøb og arbejdspladser må f.eks. kunne danne grundlag for en række udviklingsopgaver. Eksempelvis kunne en beslutning om overgang til anvendelse af formaldehydfri produkter i forbindelse med byggeri og bygningsvedligeholdelse i offentlige institutioner medfø-

re udviklingsopgaver rettet mod byggebranchen, tekstilbranchen og producenter af rengøringsmidler. En sådan beslutning ville dertil på én og samme tid gavne produktudviklingen, arbejdsmiljøet i det producerende led og arbejdsmiljøet (indeklimaet) for slutbrugeren.

Gennem en målrettet prioritering af det offentlige investeringer kan det offentlige hermed regulere den samlede efterspørgsel på arbejdsmiljøvenlige produkter og tilmed give danske virksomheder et teknologisk løft, en øget produktion og eksportmulighed til gavn for den samlede økonomiske udvikling.

Udviklingsprogrammet skal sikre en helhedsorienteret indfaldsvinkel til problemerne, således at ændringer på ét miljø-/arbejdsmiljøområde ikke får negative konsekvenser på andre områder eller for slutbrugeren af den producerede vare eller serviceydelse.

En sådan indfaldsvinkel til udvikling af arbejdsmiljøvenlige materialer m.v. ligger godt i forlængelse af de senere års ændrede holdning til løsning af det ydre miljøproblemer.

Det forhold, at Danmark som det første land indførte en miljølov med deraf følgende øgede krav til virksomhederne, har ikke kun givet anledning til udvikling af en ny og nyttig produktion og eksport, men også medført en ændret holdning til løsning af miljøproblemerne.

Det har vist sig at være mere effektivt og økonomisk mere fornuftigt at regulere forureningen »ved kilden« frem for eksempelvis at udbygge eller etablere spildevandsrensingsanlæg eller bygge højere skorstene.

Inden for arbejdsmiljøområdet vil der på samme måde være god fornuft i, at Danmark er foregangsland og i højere grad går over til en løsning af problemerne »ved kilden«. Forskningsresultater viser tilmed med stadig større sikkerhed, at økonomien ikke behøver at lægge snævre grænser for arbejdsmiljøforbedringer, idet disse kan være til gavn for såvel samfundsøkonomien som erhvervslivets konkurrenceevne.